

да живѣя понѣ при българе, защото: „утѣшавай болния до гдѣ му излезе душата“. Тѣзи българе търговци ме посрѣщнаха много любезно. Въ сжщия часъ дойдоха слугитѣ имъ и имъ донесоха ясте. Търговцитѣ заржчаха на слугитѣ си по скоро да донесатъ за мене дюшекъ и юрганъ и обѣдъ, както за тѣхъ, тѣй и за мене. Слугитѣ за скоро ми донесоха единъ дебелъ дюшекъ, юрганъ, вжзглавница и ясте, особенна порция. Вечеряхъ съ тѣхъ и тѣ ме утѣшаваха съ шушнатите: „Моли се на бога, и ний ще се молимъ за тебе, разбираме ти работата каква е. Наистина е лесна-тя е за земане-даване, но твоята е мжчна: Може Господъ да те умъртве“. Тѣ отъ по напрѣдъ ме разпитаха каква ни е вината, но азъ, като не бѣхъ сжденъ, не знаехъ, а само чувствувахъ, че се карамъ, като политически прѣстжпникъ. Какво ще ме питатъ-и какво ще отговарямъ не знаехъ. Това казахъ и на търговцитѣ. Сутринята, щомъ се събра съвѣта, дойде единъ заптия на вратата и извика: „Чикъ, Лѣсковца даскаля“ (Излѣсъ Лѣсковски даскаль), поведе ме и заведе въ сжда. Оня дебелия, черноокия, съ черната брада паша отвори едно писмо отъ тритѣ, които заптиитѣ отъ Търново донесли. Като го прочете, попита ме: „Ходишъ ли въ дюкяна на Узунъ Моска“? Азъ му отговорихъ, че ако не винаги, то когато мина край него, се отбивамъ.

„А какво си приказвалъ там“? запита ме пакъ пашата. — „Нищо не помня да съмъ казалъ противно“.

— „Узунъ Моску ти казалъ, че Московеца винаги побѣдява и сега ще побѣди, но казватъ го да сж били неговитѣ солдати нечесни и нападали жени, а ти си казалъ, че, като всѣки сълдатинъ, но съ воля, а не като турцитѣ насилствено и, слѣдъ като я обечести, погурчва я пакъ насилствено, безъ да иска тя. За какви още безчестни хора питате, когато тѣ сж прѣдъ очитѣ Ви. Най безчестни сж турцитѣ.“

— „Пашо ефенди, му казахъ азъ, това не е истина, това е чиста клѣтва. Кой знае какъвъ душмаоинъ и кой знае за какъвъ интересъ, за да получи нѣкаква чесъ, Ви е донесълъ лъжи. Вий не вѣрвайте. Това е нѣкаква лъжа. Никога такива думи не съмъ казалъ, даже не съмъ и помислювалъ, защото не ми е било работа. Азъ съмъ учителъ, но единъ отъ най дребнитѣ — малознающи. Вземамъ 500 гроша годишна заплата, колкото да се облека, а дѣцата ме хранятъ и съ това се задоволявамъ. Не съмъ високоученъ, за да имамъ работа съ царе, или съ народъ за добро, или зло, Азъ си гледамъ бѣдността“. И на всѣки въпросъ, като давахъ отказателенъ отвѣтъ, изваждаха ме отвънъ засѣданието въ „каве-оджаа“. Кафеджийитѣ и чубукчиитѣ ме заобикаляха и каз-